

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitala: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
 In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
 In Streinătate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In Romania: La administrație, Tipografia St. Mihăescu, Strada Covaci, No. 14 și la corespondenți din județe.
 In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
 In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
 In Londra: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
 In Berlin, Frankfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNȚURILE:

Linia de 35 milimetri pe pagina IV-a 35 bani.
 Reclame pe pagina III-a 1 Leu.
 II-a 2 .
 Epistole nefrancate se refuză.
 Articolii nepublicați nu se inapoiă.
 Pentru rubrica: Insertii și reclame, redacțiunea
 nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU

STIRI TELEGRAFICE
din ziarele straine.

Paris, 19 August.

Acțiunea militară în Tunis va începe la toamnă. Trupele vor forma patru coloane și vor porni de la Hamanif, Beja, Susa și Ref concentrice spre Cairuan.

Roma, 19 August.

Francia a invitat pe guvernul Italiei să reinceapă la 25 i. c. conferințele comerciale. Italia a respins că îl mai trebuie să se întâlnească timp de gădire. Se așteaptă și decisiunea guvernului francez.

Roma, 19 August.

„Liberta“ raportează: Călătoria regelui Humberto la Viena a fost obiectul multor consiliu ministeriale. Decisiunea finală se va cunoaște pe la începutul lunii Septembrie.

Constantinopol, 19 August.

Comisiunile însărcinate cu numărarea populației creștine din provinciile asiatici în mare parte și-au terminat lucrările. În unele locuri comisiunile au lucrat împreună cu delegații creștini.

S-a constatat, că în provinciile Sivas și Angora se află peste 30,000 de Armeni de sex masculin.

Constantinopol, 19 August.

Oficiarii prusăni angajați de curând au sosit. Comisiunea europeană s-a întrunit la Lamia, pentru a începe cu ședința secțiunii II. Până la 22 i. c. Grecia va fi pusă în procesiunea teritorială delimitată în această secțiune.

Londra, 19 August.

Raporturile oficioase din Copenhaga dău mare importanță politică călătoriei regelui și reginei de Danimarcă la curtea Rusiei. Se presupune că regale și împăratul se vor consulta asupra modului cum ar trebui să se proceadă la reformarea situației interne din Rusia.

Athena, 19 August.

Mâine va începe în cinci coloane marșul de întâmpinare al armatei grecești. Coloana I, pleacă din Derwint-Uika, și se va întâlni cu a doua în Mati, pentru ca apoi împreună să ocupe poziții de lângă Domokas și Pelisiotis.

Coloana III pleacă la Pantelimi, a patra la Smekovo trecând peste podul de la Janiku.

Mâine și la 22 i. c. se vor ocupa Sojades, Calicime, Agrija, Polakastrie și Musachi. La 28 i. c. vor intra trupele în Tzikala, Cetatea și Dărășeu; în trei la 1 Septembrie va fi ocupat și A' mygros tu tct restul din teritoriul Telelei, exceptând Volo.

Athena, 19 August.

Un ordin regal dispune înființarea cea mai grabnică de tribunale în teritoriul ocupat.

New-York, 19 August.

„New-York Herald“ publică o scrisoare a lui Hartmann, în care acesta anunță, că s'a reinseră la New-York și că la casă de lipsă va pună probă dreptul de asil chiar înaintea tribunelor. Tot în această scrisoare se plâng contra supraveghierii politice și la care e supus. Hartman a declarat: „Z în biroul tribunalului, că ar avea de gând să devie cetățean american.“

Bombay, 18 August.

Emirul din Cabul a trimis o proclamație tuturor șefilor din Afganistan de Nord anunțându-le, că trupele înimice au ocupat Candahar. Septembra viitoare va pleca într-acolo.

Soldații au primit soldă. Ajutoare vor sosi la la Chelati-Ghilzai.

In Cabul domnește liniste.

Petersburg, 19 August.

In palatul de la Peterhof s'a dat eri o masă mare în onoarea regimentului de gardă Preobrazjenksi. Serbându-se eri ziua nașterii împăratului Francisc Iosif de Austria, totuși mai oficiarii din numitul regiment, al căruia se împăratul Austriei, s'a presentat la masă cu decorații austriace.

Împăratul Alexandru II purta cordonul lui St. Stefan. Ambasadorul austriac seudea la stânga împăratului. Primul toast fu ridicat în onoarea împăratului Francisc. După rostirea toastului împăratul Alexandru ciocni cu contele Kalnoky și cu ambii atașați militari, contele Uexküll și maiorul Cleps.

Ministrul finanțelor a trimis pe unul din cei mai buni funcționari din resortul său la Odessa pentru regularea tărgului de cereale.

Berlin, 19 August.

„National Zeitung“ publică o scrisoare din Praga cu privire la tumultele întâmplate în urmă. În ea se constată că germanismul s'a slabit în urma terorismului Cehilor: mai departe li se face Nemților imputare pentru apatia ce o arată.

Paris, 19 August.

După cum se asigură, guvernul n'are de gând să facă vr'o mobilisare parțială, din contră se

afirmă, că soldații ce servesc sub standarde și s'au recrutat în anul 1876 vor fi concediați pe căminele lor.

Concedierea se va face în trei secțiuni așa, că cel cărui au luat parte la expediția din Algeria, vor fi în prima secție.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere.“

20 August — 7 ore seara.

Londra, 20 August. Se telegraftă din Baden către „Standard“, că guvernul german ar avea de gând să împreaschă provinția Alsacia pe lângă marele ducat de Baden, ca să formeze un regat ce se va numi regatul Rinului, și să încorporeze Lorena la Prusia.

„Daily News“ afă că delegații englezi și italieni din comisiunea de delimitare turco-greacă au fost prinși, aproape de granița Epirului, de brigandă, cărui cer 40,000 lire pentru acești doi prizonieri. — „Times“ are o altă versiune asupra acestui eveniment: el spune că comisarul englez a fost atacat de brigandă, dar că după o vio-lentă în care comandanțul escortei turcești rămasă mort, brigandii au fost respinși.

(Havas)

A se vedea ultime stiri pe pagina III.

BUCHARESTI, 10 AUGUST

Am comunicat, în precedentul nostru articol, programă economică-națională ce prințul Bismarck voie să adopte pentru puternica Germanie, hotărât a lupta astăzi, prin toate mijloacele de cărui geniu său va dispune, ca rezultatul indelungelor sale reflexiuni și experiențe să obție în fine triumful dorit.

Această programă este, precum s'a văzut, din cele mai protectioniste.

Marele cancelar de la Spree pare a urmări de acum încoronarea edificiului său politic în realizarea ideii de absolută emancipare economică a națiunii pe care el o conduce cu cel mai mare succes.

Vosec — zice prințul de Bismarck — regenerarea industrială și agricolă a Germaniei; vosec neatârnarea ei de străină.

Se știe deja de mult că eminentul om de stat al Germaniei era inspirat de dorința de-a acoperi industria și comerțul țării sale, cu pavăza sistemului protectionist. Azi însă această dorință se accentuează în modul cel mai pozitiv, și se dovedește prin urmare, că timpul n'a făcut de căt să înrădăcineze și mai adine, în vasta sa inteligentă, convingerea că națiunile cătă să devie din ce în ce mai egoiste și mai geopolitice de prosperitatea intereselor lor, dacă nu vor să se vadă expuse la săracie și peripezie, în lupta uriașă a comerțului internațional.

Ne-am crezut datorii să chiemăm atențunea „patriotilor“ de la putere asupra ideii ce statul urmărește în Germania, și să invităm somitățile noastre politice a medita adinc asupra programelor economice a marei țării imperiului.

In timpul și imprejurările în care ne aflăm, o normă economică bine înțeleasă și bine stabilită, este, a fortiori pentru noi, o cestiu de existență, o necesitate absolută de-a pregăti din vreme puncte de scăpare pentru viitorul neamului român, dejă tare amenințat.

Dacă am incercă să stabilim o paralelă între teoriile științei și între programa lui de Bismarck, am avea în adevăr să ne miștem foarte de ideile ce-a înbrățisat și pentru că luptă „omul de fier.“

E mult de când Economia politică a combătut și ingropat sistemul protectionist. Nu este mai mare eresie în știință, de căt a ceea de-a mai susține și astăzi această doctrină.

Cine are atunci dreptate?

Ilustra pleiadă a liberilor schimbării, sau cancelarul de la Varzin?

Ar fi de dorit să se lumineze acest punct, căci — ni se poate obiecta — nu este de ajuns să împrumutăm o idee numai pentru cîntul că este emisă de cutare sau cutare celebritate, și să venim a o impune oamenilor noștri de stat, ca un panaceu și pentru neajunsurile terii ce ei conduc.

Ne vom opri dar un moment, spre-a nu-ni se zice că adoptăm cu ochii inchisi. Numai noi nu suntem de școală lui magister dixit.

Economia politică este o știință ale cărei teorii au și ele nevoie de sanctiunea experienței, și tocmai la vocea experienței s'a referit cancelarul, cănd a cîtezat să se ridică, cu atâtă hotărîre, în contra unei doctrine ce-a trecut azi ca axiomă în știință lui Adam Smith.

Germania, în timp de un deceniu și jumătate, a căstigat trei mari campanii și a incasat desbagubiri enorme de resbel. Ea are cîteva formidabile armă: preponderență diplomatică, politica cea mai calculată; administrație cea mai prudentă și mai onestă: serviciile publice conduse toate cu inteligență și punctualitate; instrucția cea mai înfloritoare și cea mai înaltă.

Cu toate acestea, starea ei economică nu este de loc prosperă. Piețele germane abia se mișcă; comerțul pretutindeni slab; industria ei nu merge; agricultura îi este în criză; concurență: bani sunt rare, poporul suferă, proletariatul se înmulțește și emigratiile cresc; cestiușa socială bate la ușă și partida lui Lassalle este destul de intinsă și se întinde încă pe fiecare zi. Acest imperiu atât de prosper, pe d'asupra privit, suferă înaintru de inanțuire economică, îi lipsește circulația afacerilor, vitalitatea comertului și averii în general.

Iată dar rezultatul la care a ajuns Germania, cu toate victoriile sale, pe căt timp a ținut aproape deschise porțile văimilor sale producționilor geniu și perfecționei franceze, perseveranței și solidității engleze, curagiului și laborei americane.

Concurența ne ucide“ și-a zis atunci prințul de Bismarck. — Căte știință economică ce va voi în generoasele ei teorii, noi Germaniei cată să închidem porțile, pecătul nu sta prin putință, industriei și agriculturii străine — trebuie să devenim și economicește cu totul independenti. Să trăim prin noi și pentru noi.

Reflectiunile cancelarului sunt dar justificate de experiență.

El a venit în fine la ideia, că puterea unei națiuni nu stă numai în baionete; ci mai cu seamă în vitalitatea comerțului și a industriei sale, și aceste două mari artere de viață trebuie protekte, în cazul cănd ele se văd amenințate de geniu și producția străină.

A două zi după catastrofă, Franța subscrisă patru-zeci și două miliarde, și un an în urmă Germania muria de foame!

Poporul care nu poate concura, din cauza de inapoiare, sau din defecte de aptitudini trebuie neapărat protesat.

Nu este teoria oposabilă acestui adevăr mai clar încă și de căt lumina zilei.

Esperiența a făcut-o prin urmare Germania și celelalte națiuni, cără se potrivește intr'un mod sau în altul imprejurările ce domină marele imperiu, n'au de căt să profite.

Ce facem noi, cără, nu ca Germania, ci imiștăm mai rău suntem amenințați pe terenul economic.

Iată o cestiu gravă la care cancelarul nostru ar trebui să respondă fără întâiere, căci națiunea suferă de acea sfârșelă economică care e tot-d'a-una un simptom foarte trist.

Să vedem, în adevăr, cum stăm.

Industria nu există; meserile, căte mai aveau România, se sting, sau sunt accaprate de străini; agricultura nu mai ridică toate greutățile sociale și politici la cără neam supus; ea este într-o stare incomparabilă inferioară cu acea a statelor ce n'au rămas ca noi pe loc; pământul terii a săracit foarte; producționile străine ne inundă; cultură profesională nu avem; burgesia națională se stinge, orașele ni sunt deja cucerite de elemente străine, de neghina ovrelismului în particular.

Singura insulă de scăpare, ce ne-a mai rămas, este funcționismul!

Să cugete acum ori-ce om, care mai vede că de puțin limpede, dacă n'a sosit momentul să cerem pentru țară, pe căile ce nenorocitele convenții i-a mai lăsat deschise, sistemul cel mai protectionist; dacă, pe lângă aceasta, nu avem datoria sacră de-a inviora simțul național ce pare adormit, în amețeala de civilizație cosmopolită cu care ne-am mărgit, și de-a susține o luptă neindurată, imperios cerută de conservarea noastră națională, în contra a tot ce este străin cu cuget de-a ne exploata.

Iată un punct al programelor noastre politice, pe cără „camenii de stat“ nu'l pot pierde din vedere, de căt sub pedeapsa de-a ne periclită.

CRONICA ZILEI

Societatea pentru fabricarea hârtiei în România este în momentul de a se declara constituită.

Aproape întreg vîrstământul săntări de 25 %, necesar după regulamentul societății anonime, este vîrsat. Comisiunea provisorie a societății convoca de la prima adunare generală pentru zilele de 6 Septembrie viitor, ora 1 p. m., în localul societății „Concordia“ din București.

La ordinea zilei vor fi:

Modificarea statutelor în ceea ce privește numărul fondatorilor. — Alegera consiliului de administrație. — Alegera comisiunii de control.

Creditul mobilar român și Societatea română de construcții, după cum astă "Curierul financiar", vor începe a funcționa la 15 Septembrie viitor.

Planul întocmit de consiliul comunelor București, pentru alinierea străderilor din jur

Pentru că se poate ca răul semnalat în acel județ să existe și în altele, d. ministru invită pe prefectii ca, având în vedere marele rău ce se poate aduce, mai cu osebire populației rurale, prin întrebunțarea băuturilor alcoolice sofisticate, cari se vând pe un preț destul de neînsemnat de către debitantii de asemenea băuturi, să delege pe unul sau pe mai mulți membri din consiliul de hygienu și de salubritate publică al aceluiajudeț, ca să pășească imediat în inspectarea tutelor localelor, atât din orașe cât și din comunitatele rurale, unde se fabrică și se vinde băuturi spirtoase de tot felul, pentru a se încrește, prin toate mijloacele și mai cu osebire prin acelea de cari dispune scîntă, despre calitatea acelor băuturilor alcoolice. — În casul cînd s'ar dovedi că debitantii său producătorii de băuturi alcoolice vînd său fabrică asemenea licuind amestecate cu materii vătămătoare sănătății, să se confisce toate acele băuturi și să se ceară darea în judecată a celor cari s'ar dovedi că fac comerț cu ele.

Se telegrafează din Tecuci cu data de 7 august: „Necunoscutul facători de reie, introducându-se astănoapte în rătișul isolat al d-lui Anton Cincu, după gosoarea națională Tecuci-Mărășescu, au legat, și băut și au prădat pe cărți de mai multe obiecte și banii; cărăușii ce se află poposiți acolo, sărind a întâmpină și prinde pe hoți, au fost respinși cu arme de aceștia, ba încă pe unul lău și omorit și trei lău rănit, dintre cari unul fiind mai grav s'a transportat imediat la spital, în Tecuci, dându-i se ajutorul medical, și se speră că în căteva zile se va indrepta.

„Administrația cu parchetul sunt în constatarea faptului și urmărirea hoților.“

In jud. Neamțu recoltele merg bine. Secerîșul, cositul și arăturile de toamnă continuă; prășila e terminată; timpul destul de favorabil.

Cea de-a doua prășila a porumbului, seceratul și adunatul grănlui, în jud. Mehedinți sunt terminate de la.

In general recolta anului acesta este nemulțumitoare.

Dd. Moceanu și Velescu, profesori de gimnastică și de dansuri naționale, membri ai societății române de arme, gimnastică și dare la semn, pleacă azi din București la expoziția din Sibiu, unde vor da reprezentării de danți și gimnastică.

Le urăm un succes ca cel pe care l-au avut în 1878 la expoziția din Paris.

D. dr. N. Manolescu s'a numit oculist în spitalul Brăncovenesc.

In ziua de 5 curent, spune, „Ecolul Brăilei,” un ofițer englez care se află în etajul de jos a unui vapor ce încarcă produse în fața căpătăniei portului rupându-se un părete de scanduri despărțitor între produse a căzut peste el și l'a omorit.

In aceeași zi, pe la orele 12, scînteile de la locomotiva cu No. 198 numită *Parodin*, ce venea cu trenul despre Muștiu, a incendiat o șiră de orz a locutorului Leonte Prodan din comună Islaz, lângă gara Brăilei. Pagubele se urcă la suma de 1200 leu.

In Galați se va înființa, cu începerea anului școlar viitor, o nouă școală greacă sub numirea de „Liceul Zapa”.

Am primit, serie „Posta,” o broșură în care se cuprinde programul și regulamentul viitoarelor școale.

Nu scim negreșit de pe acum ce vor putea învîța copil în această școală, dar dacă ar fi să judecăm după *nenumărătele greșeli* de limbă și de gramatică greacă a broșurei, am zice că mare lucru n'are să iasă din școlarii Liceul Zapa.

In privința lucrărilor la terasamentul liniei ferate Hanul Conachi-Barboș se comunică același ziar că pentru această lucrare nu s'a ținut nici o licitație; ci, după o scrisoare a d-lui Rosetti către d. Fălcăoanu, această lucrare s'a dat prin o tocmeală particulară d-lui Candiano socotită fiind ca lucrare în regie. D. Candiano la rîndul său a subarendat lucrarea la altii în partea mai mică.

Punem acestea în vederea publicului, zice „Posta,” ca să judece singur dacă procedarea e corectă sau nu; din parte-ne nu putem zice de căt că aceasta e mijlocul cel mai sigur și mai solid pentru organizarea partidelor, mijloc pe care roșii și întrebunțea devinând artiștii cel mai perfect în execuțarea lui.

DIN AFARA

Gambetta și Intransigentii.

Iată un raport detaliat asupra întrunirii din Belleville, în care d. Gambetta nu și putuse ținea discursul electoral din cauza scandalului înscenat de intransigentii:

„Nimenea nu credea, că adunarea va lua un curs atât de scandalos. Multimea, care trecea peste 8000, se arăta dintr-unceput linistită. Gambetta voia să desvoalte punctele programei sale și anume imbuhatătirea stării sociale a lucrătorilor prin progresul politic. Înscenătorii scandalului, a căror număr se fixea la cel puțin la 1500, și cără cum s'a dovedit în urmă – dobândiseră intrarea prin bilete falsificate, și împedecat pe d. Gambetta de a vorbi. Între ei s'a observat pe lângă radicali, și cără va bona-partiști și clericali.”

„Când se infățișă Gambetta, partizanii săi erupteră în aplauze, se auziră însă și cără-vă fluerători. Numirea biouroului pricinui un mare sgomot, ceea-ce nu avea nimic de mirare, căci numirile aceste sunt tot-dăuna sgomotoase. O multime de voici circa, ca president, pe

socialistul Rethy. Adunarea acceptă însă pe Metivier și Rabagny. Metivier acordă cuvîntul lui Gambetta.

„Când se ridică d. Gambetta, se îscă un tumult înfricosat. Gambetta așteptă cu brațele încrucișate. Însfărtă bătu de trei ori cu pumnul în masă și după ce făcu nițică liniste, strigă: „Cetățeni!”. În acest moment se ridică însă noue strigări și noue fluerători. Turburătorii cîntău în tact: „Gambetta, Gallifet!”. În multime se formără grupuri, cari acum aplaudau, acum îsbucnau în urlete grozave. La tribună se născu o mare mișcare. Rabagny arăta plin de agitare spre un grup agitat și pus în mișcare, ce credea că vrea să asalteze tribuna. Din nou se auzi: „Trăiască Gambetta!”, și pălăriile începură să se mișce. Gambetta arăta un mare cu-ragi; cu un glas tunător el strigă:

– Sunteți voi poporul Parisului? Astfel de scene oferă democrația? Si ziceți, că sunteți vredniči de libertate! Vă provoc să vă respectați concetățenii, aveți respect de voii însă-vă! (Strigări: trăiască Gambetta! – si: trăiască Rethy!) Sunteți de față zece milii de cetățeni; să vă paralizeze o mână de turburători? Se intemeiază oare în acest chip moravurile democrației, care este stăpîna pe ea însăși? (Noi aplaude, noi strigări și fluerători.)

Gambetta arăta spre un turburător: „Acela colo, este un laș miserabil!“ (strigări: afară cu el). Cățăva comisari impresură pe turburător. Se naște o ceară violentă. (Strigări: să se vorbească!) Gambetta: „Vreau să vorbesc și să vă spun adevărul. Liniște! Liniște, turburători! Iarmulitorii, cari n'aveți nici rușine, nici conștiință.“ (Aplause sgomotoase și strigări din partea opusă: jos dictatorul!) Gambetta loviște în masă agitat în gradul suprem și zice: „Cum, și veți neputințioși de a apăra libertatea tribunel? Se va zice, că nu sunteți obișnuiti și liberi, că nu vă supuneți de căt putere. Știți prea bine, că dacă mătășa să vorbesc, așă respunde la orice obiecție.“ (Strigări: nu!) Gambetta: „Ah e lesne a zice nu, cănd cine-va e plătit pentru aceasta. (Strigări sgomotoase: aşa e!) Dar ascultați-mă, nu va atârna de o minoritate de turburători, ca adevărul și dreptatea să triumfe, și anume aici în circumscripția unei două-zecă, pe care o puteți turbura, dar nu o veți putea nici odată corupe și desonora. (Aclamații entuziaști. Tumultul continuă). Că pentru mine vă cunosc și desprețuiesc de mult, și vă voi rupe masca de pe obraz. Sgomotul vostru, care e mult mai ridicol de căt greșos, nu va înăbuși vorbele mele. Multumită lui D-zeu, sunt mult mai cunoscut aici, de căt să am trebuit să mă desfașură încă odată ideile. Strigați numai și urlați, nu veți isbuti nici odată, a vă poza în a-

tiligenți și convinsi, cari n'au avut nici un interes a însela pe public. – Trebuie dar a crede său a nega toate faptele istorice cari nu se pot explica.

Ciceron, care și bătea joc de visuri și de auge, ne-a conservat în tractatul său „Despre devințitate“ mai multe visuri fatidice remarcabile, între altele visul lui Simonide și acela a unui arcas.

Simonide întâlnind într-o zi la colțul unei străde cadavrul unui om sărac care l'ducea la cimitir, aruncă în cosciug căteva monete pentru a îl servi la înmormântare. Simonide urma în a doua zi să se imbarcheze peatru Delos, însă în timpul noptii omul mort care l'intâlnise ziua ei apără în vis, avertisându-l de a nu se imbarca pe nava unde și luase locul, căci va fi înghițită de valuri. Acest vis impresionând mult pe Simonide el făcă să și schimbe hotărârea de a pleca. Căteva zile mai târziu veni stirea că această navă se perdu cu totul în valuri.

Duo arcăsi săsoși împreună la Megara se separă, unul pentru a se duce la otel și cel-alt pentru a petrece noaptea în casa unui amic al său. Acest din urmă văduv în vis pe companionul său care l'chama în ajutor în contra stăpînelui otelului, care voia să-l asasineze.

Deșteptat la moment, de acest vis înfricosător, el sare jos din patul său și aleargă la otel; însă fiind la jumătatea drumului, se gândește că ar fi o prostie de a crede într'un vis, și se reinternă de se culcă. D'abia readormit, companionul său de voiaj ei reapără din nou, însă d'astă dată plin de sânge fiind străpuns în mai multe locuri de loviturile de căută; venind la patul lui ei zise cu întristare: „Amice fiind că tu n'ai putut a mi scăpa viață, să măcar ca asasinul se nu remăna nepedeștit. La primele rađe ale zilei, mergi de te așeză la poarta orientală a orașului și vei vedea sosind o căruță cu

deveratul popor. Mă acuzați că sunt dictator, știți ce sunteți voi? (Sgomot și fluerători). Voi sunteți nește sclavi îmbătați și de aceea nerăspundători. (Strigări: Trăiască Gambetta! Sgomot. Mare mișcare). Gambetta urmănd foarte turburat: „Iacă încă un cuvînt. Ziua alegerei va stigmatiza această infamie săvîrșită de voi, dar eu, vă voi și găsi păna în adâncimile ascundătorilor voastre. (Tumult). Eu sunt aici mandatarul credincios a republicanilor circumscriptiunii a douăzece. Pe turburători ei desprețuiesc și condamn, precum și va condamna verdictul poporului. (Aclamații sgomotoase, noue strigări și fluerători, noue strigări: Gambetta, Gallifet!).

„După aceasta sedință se ridică. Toti se indeasă pe lângă d. Gambetta. Întransigentii pun măna pe tribună, dar nu resbesc să vorbească de strigări: trăiască Gambetta! Pe stradă o multime de vagabundi turburători caută trăsură d-lui Gambetta dar nu o pot găsi. El încep acum hărțuile cu poliția, care face mai multe arestări și restabilește liniste.

Acestea le scrie un mortor ocular.

ARENA ZIARELOR

* * * Românul revine, triumfând, asupra alegerilor colegiului III din Iași, cari ar fi pricinuit o mare descuragiere în opoziție și ar fi o dovadă, că Iași, ca și Moldova în genere, sunt cu partida de la putere.

Era odată un timp, zice „Binele Public“, când satele noastre n'aveau scoli multe, mari și frumoase, și mulți săteni știau carte, pentru că era tragere de inimă românească la cel înărcinat cu controlul: 1834 – 1848. Pe atunci se înveța carte chiar prin cosare și pătuile. Astăzi avem localuri frumoase și bune, avem palete în multe comune, însă copii nu merg la școală; țărani nu mai știu carte pentru că totul s'a falsificat și demoralizat în administrație, pentru că nu-i control, nici durere de inițiată românească în facerea și a controlului ce a mai rămas. O-dinioară țărani fugău de școală și carte. Astăzi ar vrea să meargă la școală să învețe carte, dar n'are cine îi înveță, nici pe băieți, nici pe fete. Toate statisticile ce se fac, toate discursurile de paradă ale guvernărilor, prefectilor, inspectorilor și para-inspectorilor, nu sunt de căt *palavre negre* pe chârtie albă. Tot sub d. Bățianu nu este decât că acele sate zugrăvite de Potemkin pe pânză, spre a arăta Ecaterinei II progresele imaginare ale noilei Rusii.

Ziarul liberal aduce un singur exemplu, pentru că este pe deplin suficient. În jude-

gușo, în care vei găsi cadavrul mei, care a fost ascuns acolo de omoritor.“

Acest vis intrigandul mai mult ca cel d'ânătăi, judele arcas aleargă la poartă indicată și putin încă vînd în adevăr o căruță cu gunoj pe care o opri și în care găsi cadavrul companionului său. Asasinul fu prins și pedepsit cu moarte.

Următoarea istorie asemenea a fost raportată de Valeriu-Maxim, la care a adăos căteva comentarii.

Calpurnia, femeia lui Cesar, a avut două visuri fatidice în aceeași noapte. Mai întâi ei a vîzut curgând sânge din statuia soțului său; după aceea ea visă că acoperământul casei sale se dărâmă și că soțul său căzu sub loviturile de căută a unei trupe de asasini. Înfricoșată de aceste două visuri, ea le racontă lui Cesar și rugă să nu meargă în ziua aceea la Senat; rugăciunile ei însă nură fu de loc ascultate și visul se înălță cu rigurozitate: Cesar fu asasinat.

Olimpia, muma lui Alexandru cel mare, cătuva timp înainte de a născă, visă că dădea zile la un copil înarmat din cap până în picioare. Acest copil mult mai valoros ca Achile incălcă un superb cursier; invingător al Europei și Asia, deveni concherantul lumii și muri în floarea vîrstei. – Cetății istoria lui Alexandru și Filip: este visul realizat al mamei sale Olimpia.

După ce Clytemnestra ordona moartea soțului ei Agamemnon, visă în mai multe nopți că vedea venind la ea acest principie cu cap de balaur pentru a o sfâșia. Puțin timp în urmă, Oreste resbună moartea părintelui său omorind pe Clytemnestra cu un cutit.

Hippark, tiranul Atenei, visă că Venus și arunca sânge în față. Un amor ilicit fu, în adevăr, cauza morții sale.

În timpul a două nopți consecutive, Brutus

FOITA «ROMANIEI LIBERE»

– 10 August –

A. DEBAY

MISTERELE SOMNULUI ȘI ALE MAGNETISMULUI

traducere de

ALEXANDRU I. GOESCU.

CAPITOLUL II.

SECȚIA III

Visurile propheticе și fatidice.

Dacă este rezonabil a crede în îndeplinirea fatală a visurilor în general, său de a privi chiar aceste visuri, ca un avertisment dat de oarecare putere occultă, nu trebuie a nega exclusivitățile existențe a o parte din visuri, cari se împlinesc până și în cele mai mici detalii, și cără pentru aceasta li s'a dat numirea de *visuri profetice*.

O enormă quantitate de observații asupra acestei materii, nu ne permit mai mult a atribui eventualitățile coincidență frapantă, legătura între evenimentele și catastrofele cari vin și visurile cari le-au anunțat. – După toate negaționările scepticismului și hesitaționările resonanței, visul profetic este un fapt, care se reinostează adesea ori; se poate considera ca o lucrare particulară a creerilor, operându-se în timpul somnului, sub influența cauzelor mai mult său mai puțin dificile de înțeles. – La cele din urmă nu văd că este mai minunat în realizarea unui vis de căt în aceea a prezicerii unui somnambul; că este mai multă imposibilitate a prevedea în vis, de căt în starea de deșteptare.

Se poate considera ca o lucrare particulară a creerilor, operându-se în timpul somnului, sub influența cauzelor mai mult său mai puțin dificile de înțeles. – La cele din urmă nu văd că este mai minunat în realizarea unui vis de căt în aceea a prezicerii unui somnambul; că este mai multă imposibilitate a prevedea în vis, de căt în starea de deșteptare.

